

Grundläggande granskning

2022

[Title]

Rapport
Surahammars kommun

KPMG AB

2023-04-13

Antal sidor 53

Surahammars kommun

[Title]

2023-04-13

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
1	Bakgrund	4
2	Syfte	4
2.1	Revisionskriterier	4
2.2	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Barn- och bildningsnämnden	6
3.2	Bygg- och miljönämnden	18
3.3	Kommunstyrelsen	29
3.4	Socialnämnden	41
4	Slutsats och rekommendationer	53

1 Sammanfattning

Vi har av Surahammars kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en grundläggande granskning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning uppföljning och kontroll av verksamheten. I granskningen bedöms om styrelsen/nämnden har en tillfredställande styrning av ekonomi och verksamhet (målstyrning) samt intern kontroll.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att styrelse och nämnder har en tillfredställande ekonomisk kontroll. Av granskningen ser vi dock att delar av kommunens verksamheter genererar ett underskott vilket tyder på att det finns behov av att analysera orsakerna till underskotten och vidta erforderliga åtgärder.

Vi ser positivt på att redogörelsen för styrelse och nämnders måluppfyllelse är sammanhängande och liktydig. Det är dock en brist att Bygg- och miljönämnden har mål som de bedömer inte är relevanta för nämndens verksamhet. Vi menar att det tyder på att det är en brist i målstyrningsprocessen vilken kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att bedriva.

Vi ser positivt på att den interna kontrollen redovisas med kommentarer för eventuella avvikelser. Vi anser dock att det för varje kontrollmoment där det konstaterats avvikelser ska tydligt redogöras för vilka åtgärder som kommer att vidtas samt tidsplan för när det beräknas vara åtgärdat.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen och nämnderna att:

- Analysera orsaker till verksamhetens ekonomiska underskott samt vidta erforderliga åtgärder.
- Säkerställa att mål som destinerats till nämnderna är relevanta och ligger inom ramen för nämndens ansvarsområde.
- I internkontrollrapporten tydligt redogöra för vilka åtgärder som kommer att vidtas och tidsplan för detta då avvikelser konstaterats i samband med kontrollerna.

1 Bakgrund

Vi har av Surahammar kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en grundläggande granskning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Kommunallagen (KL 12 kap 1§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

2 Syfte

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning uppföljning och kontroll av verksamheten. I granskningen bedöms om styrelsen/nämnden har en tillfredställande styrning av ekonomi och verksamhet (målstyrning) samt intern kontroll.

Den del i den grundläggande granskningen som avser granskning av delårsbokslut och årsbokslut samt intern kontroll i redovisningen hanteras inte i denna granskning.

2.1 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Tillämpbara interna regelverk och policys.

Surahammars kommun

[Title]

2023-04-13

2.2 Metod

Granskningen har genomförts genom att frågor översänts elektroniskt till varje ordinarie ledamot i kommunstyrelsen och nämnderna. Frågorna har besvarats enskilt av varje ordinarie ledamot. En sammanställning av svaren har redovisats vid revisorernas möte med kommunstyrelsens/nämndens presidium. Revisionsbevis som styrker svaret, d.v.s. verifieras genom dokument, protokoll mm har begärts in från styrelsen/nämnden. Vi har inom ramen för granskningen tagit del av bland annat protokoll, kommunstyrelsen och nämndernas årsberättelser med internkontrollrapport, strategisk och ekonomisk plan 2021–2022 med utblick 2023.

3 Resultat av granskningen

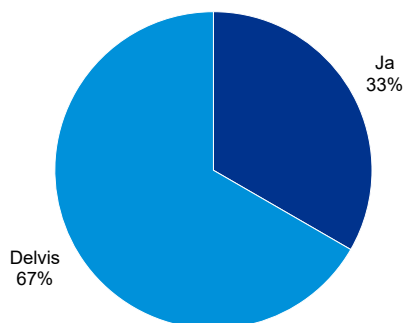
3.1 Barn- och bildningsnämnden

Enkäten har skickats till nämndens nio ordinarie ledamöter. Vi har fått in tre svar vilket innebär att svarsfrekvensen var 33 %.

Nedan redogörs för enkätsvaren och vad som framkommit vid mötet med nämndens presidium.

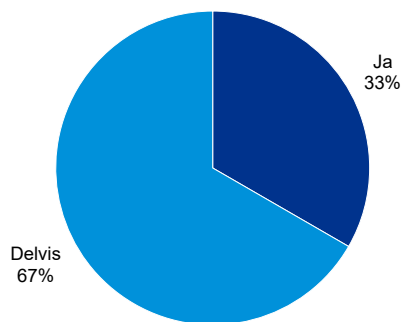
3.1.1 Verksamhetsstyrning och uppföljning

3.1.1.1 Anser du att nämndens mål har en tydlig koppling till fullmäktiges mål?

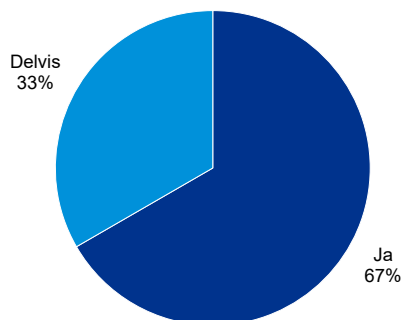
Presidiet har arbetat med att bryta ned målen och det har sedan lagts in i Stratsys.

3.1.1.2 Anser du att nämnden har formulerat målen så att de är mätbara?

När de införde Stratsys så var det lättare att bryta ned målen. Ett exempel är att Kf har ett mål att skolor och förskolor håller hög kvalitet. Nämnden har sedan brutit ned till exempel avseende resultaten i skolan.

3.1.1.3 Följer nämnden upp hur måluppfyllelse utvecklas under året?

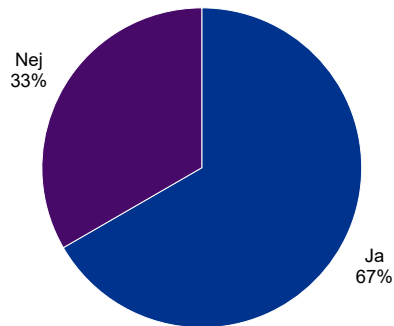

Nämnden har valt ut målet hälsofrämjande arbetsmiljö att följa extra noga så det får de uppföljning av varje månad.

Nämnden får kvalitetsrapporter från rektorerna 2 ggr/år. Betygsutvecklingen följs upp en gång under året och betygsresultatet får det efter läsårets slut.

De har diskuterat att ta fram ett årshjul för nämnden

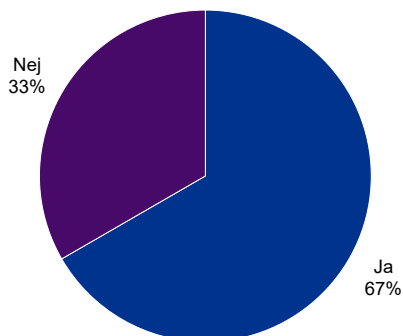
3.1.1.4 Upplever du att nämnden beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen?

Exempel inom förskolan har man haft för många barn i grupperna. Nämnden tog beslut om nya lokaler för att minska grupperna. Läger förslag till Kf om nya lokaler.

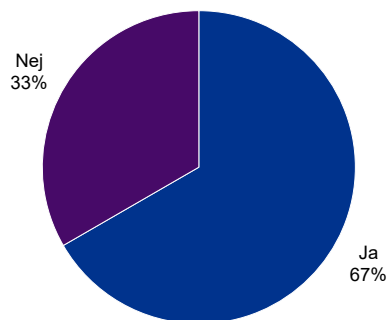
3.1.2 Ekonomistyrning och uppföljning

3.1.2.1 Anser du att nämnden har en realistisk budget?

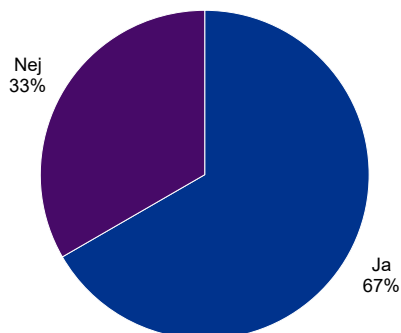
Nämnden prognostiserar ett positivt resultat. De jobbar bra i den budget de har men de skulle kunna ha en bättre kvalitet om de hade en bättre budget.

3.1.2.2 Anser du att nämnden följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser tillräckligt under året?

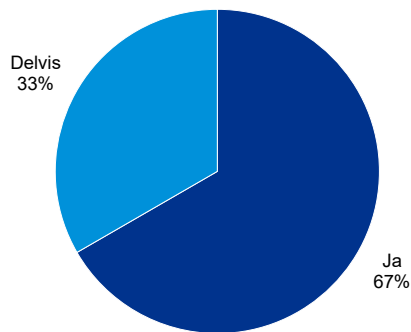

Ekonomen är med på varje nämnd så nämnden uppfattar att de får bra rapportering. Nämndens prognoser

3.1.2.3 Bedömer du att nämnden fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?

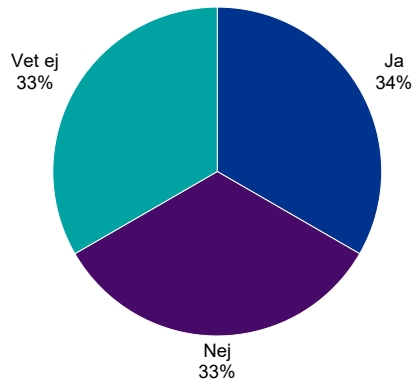

3.1.2.4 Vid avvikelser från budget, anser du att nämnden får en analys av orsaker till avvikelser?

Ja det har de fått. Förra året visade prognosen på ett mindre underskott och då fick förvaltningen i uppdrag att strama åt. I år har det inte varit aktuellt. Vi jämförelser med andra kommuner så ligger Surahammar relativt lågt i kostnader. Trots det så har Surahammar ett gott rykte gällande verksamheten. Personalen gör ett väldigt bra jobb.

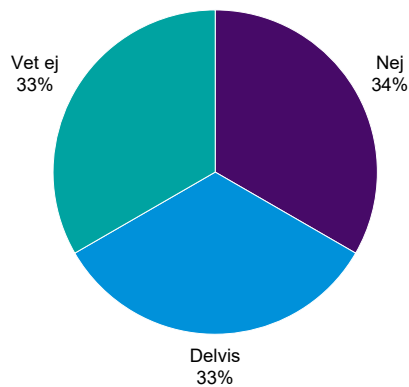
3.1.2.5 Har nämnden redovisat en konsekvensanalys till fullmäktige i de fall budget inte anses stå i relation till uppdraget?

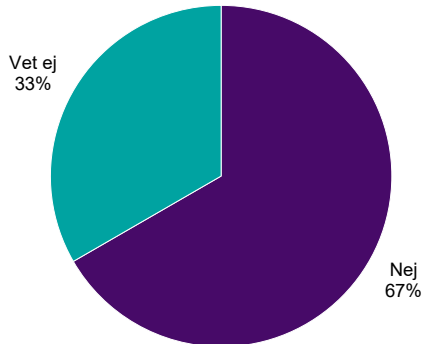
Har inte varit aktuellt i år.

3.1.3 Intern kontroll

3.1.3.1 Har nämnden för innevarande år fastställt en plan för uppföljning av den interna kontrollen?

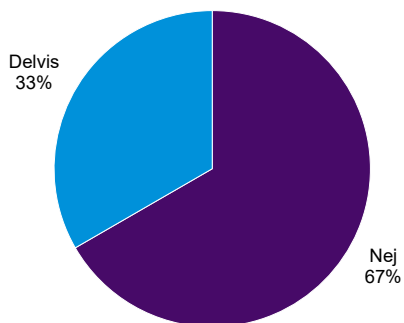

3.1.3.2 Anser du att internkontrollplanen är ett resultat av genomförd riskanalys?

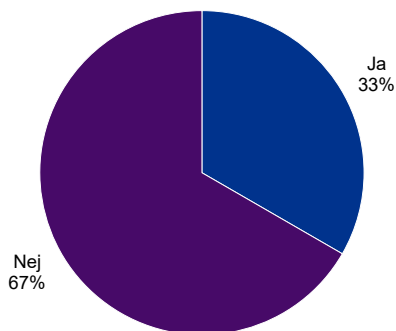
Rektorerna har fått i uppdrag att ta fram risker och skolchefen har sammanställt det och det ligger till grund för internkontrollplanen.

3.1.3.3 Upplever du att nämnden varit delaktig i arbetet med riskanalys som underlag för intern kontroll.

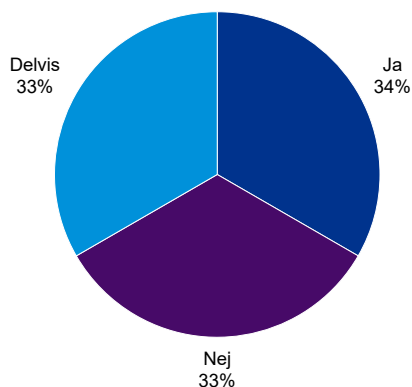
Det är presidiet som arbetat med denna fråga.

3.1.3.4 Anser du att nämnden fått möjlighet att komplettera med egna förslag på uppföljande kontroller till planen utöver förvaltningens förslag i planen?

Risakanalysen redovisas för nämnden men det har hitintills inte varit någon som kommit med egna förslag. I början av nya mandatperioden ska utbildning genomföras för de förtroendevalda och där kommer intern kontroll ingå.

3.1.3.5 Anser du att nämnden får en rapport från genomförda kontroller med redovisning av resultat och åtgärd

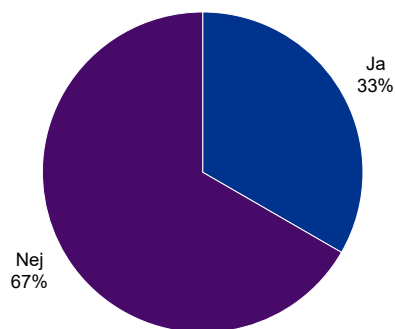

3.1.3.6 Vilka stora risker och/eller utmaningar ser du på kort respektive lång sikt som har väsentlig betydelse för nämndens verksamhet?

Står inför stora kostnader pga. behov av mer lokaler för större barngrupper.

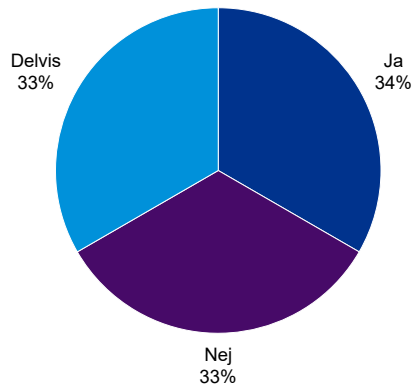
Gemensamma mål för framtiden för Surahammars bästa.

3.1.3.7 Anser du att du har fått information så att du har fått en tillräcklig förståelse och kunskap om kommunens styrmodell

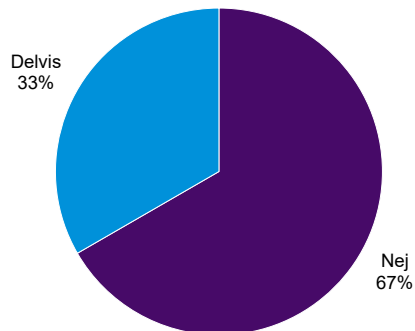

De försöker att implementera styrmodellen. Det finns viss otydlighet i styrmodellen till exempel om nämnden ser behov av investeringar i lokalerna då nämnden måste gå till Tekniska utskottet för att få det genomfört. Nämnden har inte fått någon utbildning i den nya styrmodellen. Information och dokument finns tillgängliga för alla ledamöter.

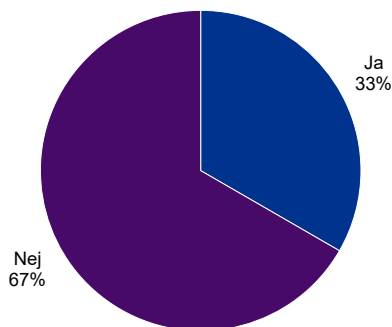
3.1.3.8 Har nämnden ett arbetssätt som gör att man säkerställer att det finns en koppling mellan fullmäktiges uppdrag och de enskilda verksamheternas inriktning?

3.1.3.9 Har nämnden ett arbetssätt så att man kan följa upp och utvärdera sin verksamhets måluppfyllelse samt kostnadseffektivitet och kvalitet?

3.1.3.10 Har nämnden ett arbetssätt där hela nämnden kan känna sig delaktiga?

3.1.3.11 Dialogmöte

Låg budget kommer att ge en rejäl utmaning för att kunna rekrytera och behålla personal. Arbetsmiljöfrågan är viktig. Ser behov av att utöka skola på grund av fler elever vilket de behöver ta höjd för redan nu. Ett fortsatt arbete behövs med implementering av styrmodellen.

3.1.4 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Barn- och bildningsnämnden har under 2022 14 nämnd- och verksamhetsmål. Av dessa redovisar nämnden att nio anses uppfyllda, två delvis uppfyllda, två ej uppfyllda och ett mål saknar mätning för 2022. Av de mål som anses ej uppfyllda finns att bygga en ny skola samt minska antalet barn i förskole- och skolverksamhet efter behov. Det mål som saknar mätning för 2022 är att alla elever i skola inklusive förskoleklass känner sig motiverade till mer lärande.

Nämndens internkontrollplan innehåller 21 kontrollmoment och 12 redovisas utan anmärkning, sex med mindre avvikelser samt tre med större avvikelser. Till varje

Surahammars kommun

[Title]

2023-04-13

kontrollmoment finns redovisad kommentar och förklaring till resultat av internkontrollgranskningen.

Nämnden redovisar i sin verksamhetsberättelse ett positivt resultat om 3,9 mnkr.

Förklaringen till överskottet är dels statsbidrag, dels att personalkostnaderna var lägre än budgeterat.

3.1.5 Bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att barn- och bildningsnämnden har en tillfredsställande ekonomisk kontroll. Vi menar att redovisningen av internkontrollen är tydligt där det framgår en bedömning om avvikelser funnits för varje kontrollområde samt förslag på åtgärder. Vi ser även att nämndens målarbete redovisas på ett tydligt sätt med kommentarer kring måluppfyllelsen.

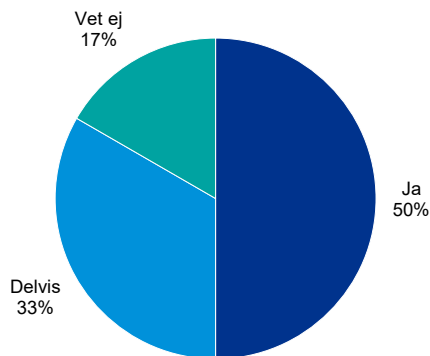
3.2 Bygg- och miljönämnden

Enkäten har skickats till nämndens elva ordinarie ledamöter. Vi har fått in sex svar vilket innebär att svarsfrekvensen var 55 %.

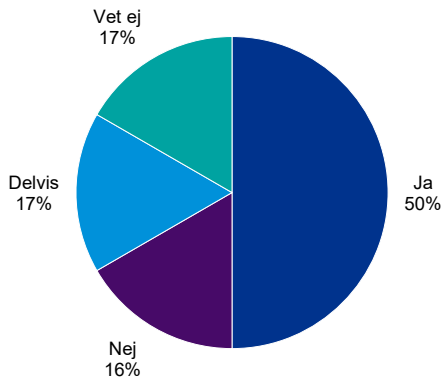
Nedan redogörs för enkätsvaren och vad som framkommit vid mötet med nämndens presidium.

3.2.1 Verksamhetsstyrning och uppföljning

3.2.1.1 Anser du att nämndens mål har en tydlig koppling till fullmäktiges mål?

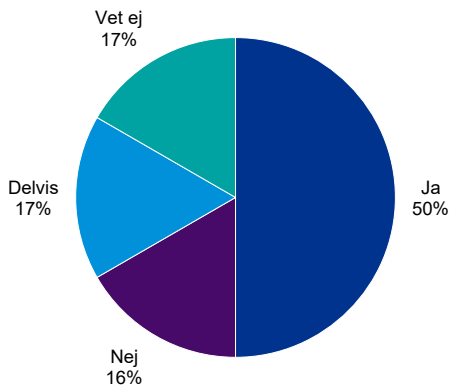

3.2.1.2 Anser du att nämnden har formulerat målen så att de är mätbara?

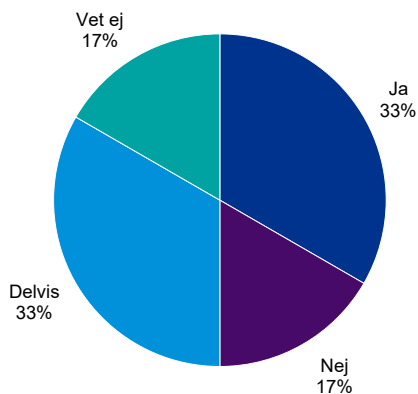
De började arbeta med detta för två år sedan och det har blivit bättre. Det finns en hel del övrigt att önska när det gäller de fastställda målen. Det saknas ofta att målen är tidsbestämd.

3.2.1.3 Följer nämnden upp hur måluppfyllelse utvecklas under året?

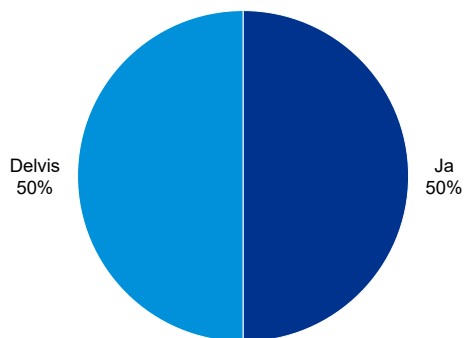
Risk och konsekvensanalys gjordes med förslag på åtgärder när det blev byte på förvaltningschef. Det har problem med personalförsörjningen och får därför ta in konsulter.

3.2.1.4 Upplever du att nämnden beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen?

3.2.2 Ekonomistyrning och uppföljning

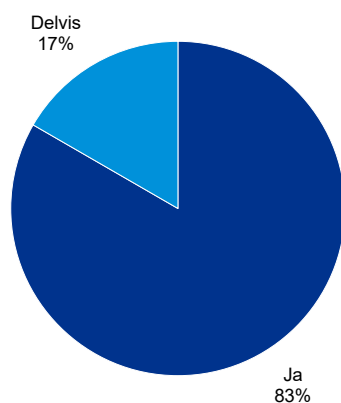
3.2.2.1 Anser du att nämnden har en realistisk budget?

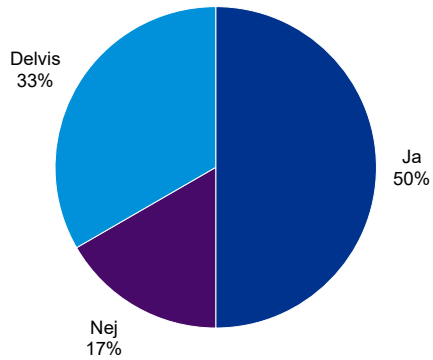
Nämnden har inte en budget som är tillräcklig för att uppfylla lagkraven.

Nämnden har bett att få underlag för vilken budget de behöver för att uppfylla lagkraven?

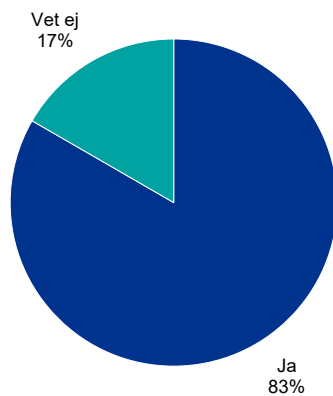
3.2.2.2 Anser du att nämnden följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser tillräckligt under året?

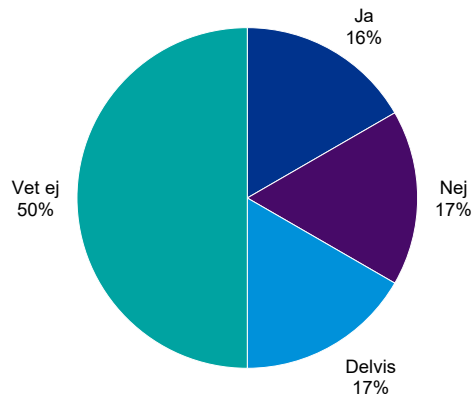
3.2.2.3 Bedömer du att nämnden fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?

3.2.2.4 Vid avvikelser från budget, anser du att nämnden får en analys av orsaker till avvikelser?

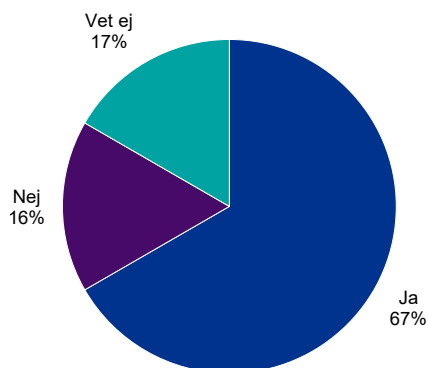
3.2.2.5 Har nämnden redovisat en konsekvensanalys till fullmäktige i de fall budget inte anses stå i relation till uppdraget?

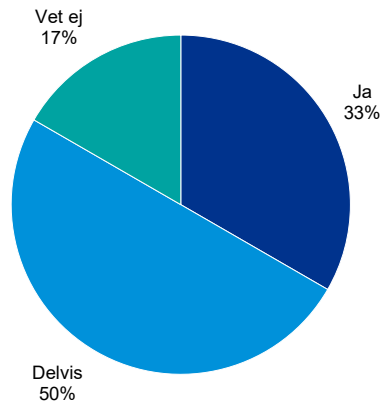
De har gjort en riskanalys.

3.2.3 Intern kontroll

3.2.3.1 Har nämnden för innevarande år fastställt en plan för uppföljning av den interna kontrollen?

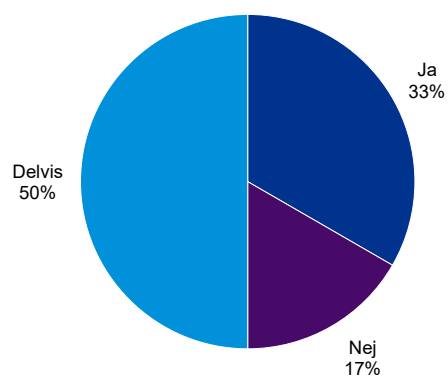

3.2.3.2 Anser du att internkontrollplanen är ett resultat av genomförd riskanalys?

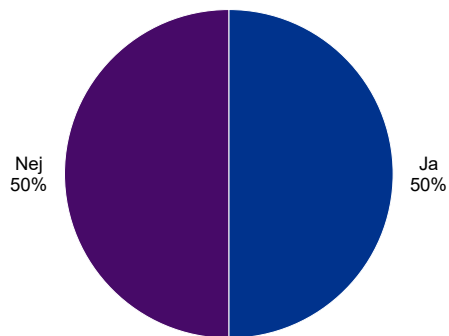

Nämnden har en internkontrollplan.

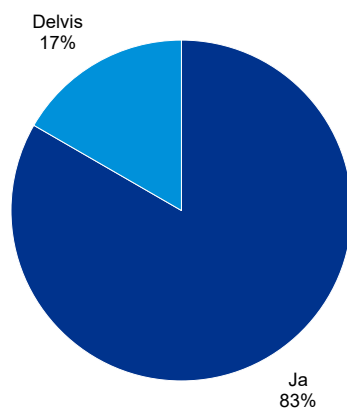
3.2.3.3 Upplever du att nämnden varit delaktig i arbetet med riskanalys som underlag för intern kontroll.

3.2.3.4 Anser du att nämnden fått möjlighet att komplettera med egna förslag på uppföljande kontroller till planen utöver förvaltningens förslag i planen?

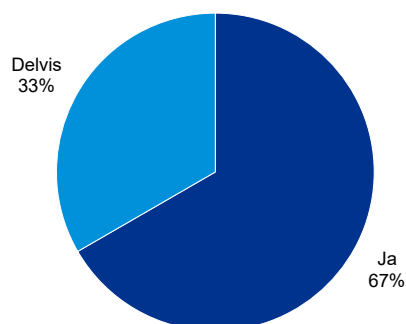
3.2.3.5 Anser du att nämnden får en rapport från genomförda kontroller med redovisning av resultat och åtgärd

3.2.3.6 Vilka stora risker och/eller utmaningar ser du på kort respektive lång sikt som har väsentlig betydelse för nämndens verksamhet?

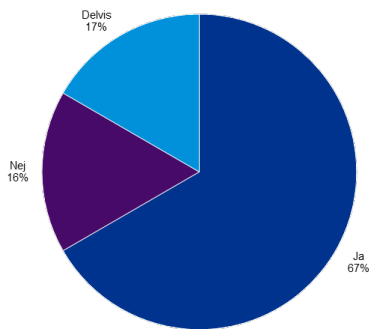
- Rekrytering av personal
- Stora risker i och med att det är svårt att rekrytera personal
- Brist på egen anställd kompetent personal, det blir sårbart att ej ha egen anställd personal. Det är en risk att ha konsulter. Då dom ej är egen personal och kan riskera att sluta och att det är svårt att få kontinuitet i personalstyrkan.
- Att förvaltningens chef kan rekrytera och behålla personal och även kan införa åtgärder för att vi ska konkurrera på likvärdiga villkor o, personal såsom tex distansarbete, flextid osv
- Bemanningen och rekrytering av personal har problem pga. bristande insikt hos om den konkurrens vi har om personal.
- Underbemanningen, sjukfrånvaro, trög rekrytering, folk säger upp sig.
- Personalförsörjningen är en av nämndens viktigaste frågor.

3.2.3.7 Anser du att du har fått information så att du har fått en tillräcklig förståelse och kunskap om kommunens styrmodell?

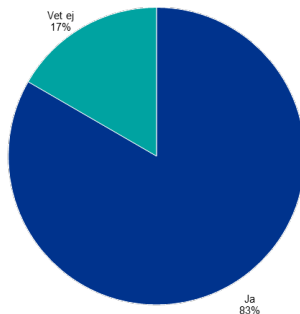

Nämnden har fått information om vad som är inlagt i Stratsys.

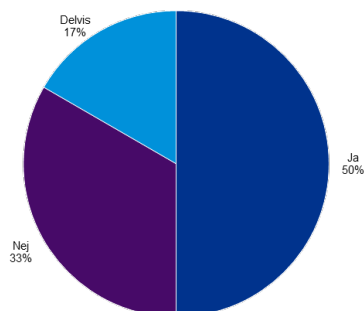
3.2.4 Har nämnden ett arbetssätt som gör att man säkerställer att det finns en koppling mellan fullmäktiges uppdrag och de enskilda verksamheternas inriktning?

3.2.5 Har nämnden ett arbetssätt så att man kan följa upp och utvärdera sin verksamhets måluppfyllelse samt kostnadseffektivitet och kvalitet?

3.2.6 Har nämnden ett arbetssätt där hela nämnden kan känna sig delaktiga?

Av enkäten framkom synpunkter på att nämnden önskar en större delaktighet i frågor som rör nämndens ansvarsområden och beslutsfattande.

3.2.7 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Nämnden redovisar i verksamhetsberättelsen för 2022 ett positivt resultat om 80 tkr. Av de verksamheter som ligger under bygg- och miljönämnden så redovisar bygg ett underskott på 1 246 tkr medan miljö- och hälsoskydd redovisar ett positivt resultat om 1 337 tkr. Övriga verksamheter redovisar smärre avvikelser mot budget.

Av nämndens mål redovisas sex som delvis uppfyllda, ett som ej uppfyllt samt 4 som ej relevanta för nämndens verksamheter och därför har inte mätning mot måluppfyllelse genomförts. Av de mål som ej anses relevanta återfinns att sälja fler kommunala detaljplanerade tomter, föra dialog med privata företag som vill bygga och investera i kommunen, samt sälja och stycka detaljplanerade tomter i Surahammars kommun. Nämnden redovisar i sin verksamhetsberättelse att dessa delar ligger utanför nämndens ansvarsområde och därför inte är relevanta för nämnden.

Nämndens internkontrollplan för 2022 innehåller 15 punkter och dessa redovisas i verksamhetsberättelsen. Tio redovisas utan anmärkning, 4 med smärre avvikelse medan en kontrollpunkt inte har genomförts. Den kontrollpunkt som inte redovisas är planering av årets aktiviteter med ordförande. Denna ska enligt internkontrollredovisningen följas upp vid helår men saknar kommentar om varför den inte blivit kontrollerad.

3.2.8 Bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att bygg- och miljönämnden har en tillfredsställande ekonomisk kontroll även fast verksamheterna i nämndens verksamhetsområde redovisar skiftande ekonomiskt resultat gentemot budget. Vi menar att redovisningen av internkontrollen är tydligt där det framgår en bedömning om avvikelser funnits för varje kontrollområde samt förslag på åtgärder. Vi ser som positivt att nämnden gör en samlad utvärdering av internkontrollen. Dock ser vi det som en

Surahammars kommun

[Title]

2023-04-13

brist att det kontrollmoment som inte redovisas i internkontrollen saknar kommentar om varför kontroll inte genomförts.

Vi ser också som en brist att nämnden har mål som de bedömer inte är relevanta för nämndens verksamhet.

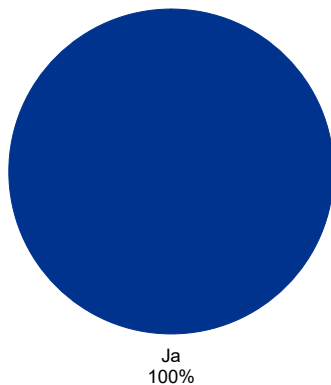
3.3 Kommunstyrelsen

Enkäten har skickats till nämndens elva ordinarie ledamöter. Vi har fått in sex svar vilket innebär att svarsfrekvensen var 55 %.

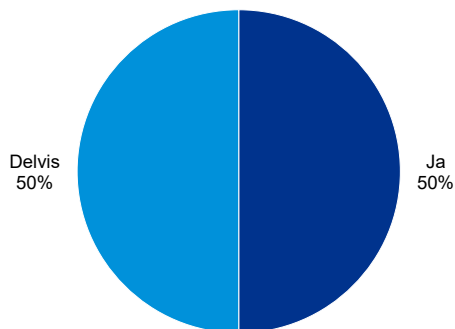
Nedan redogörs för enkätsvaren och vad som framkommit vid mötet med nämndens presidium.

3.3.1 Verksamhetsstyrning och uppföljning

3.3.1.1 Anser du att styrelsens mål har en tydlig koppling till fullmäktiges mål?

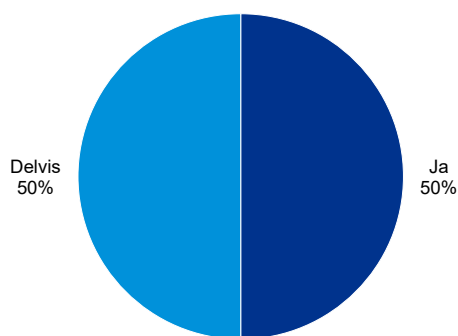
3.3.1.2 Anser du att styrelsen har formulerat målen så att de är mätbara?

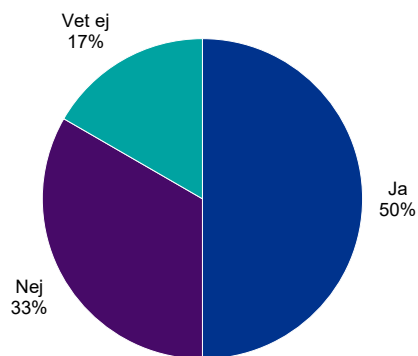
Hälften av målen är mätbara men andra går inte att mätbara.

Av de politiska beslut som fattats under mandatperioden är hälften inte verkställda.

3.3.1.3 Följer styrelsen upp hur måluppfyllelse utvecklas under året?

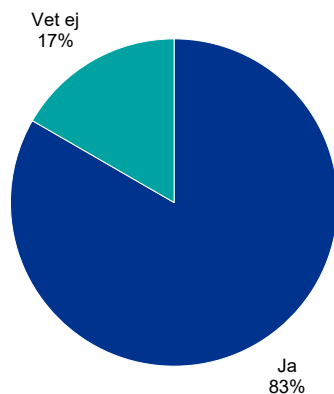

3.3.1.4 Upplever du att styrelsen beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen?

Vissa mål är satta på längre sikt men man vet att det inte kommer att uppnås på ett år.

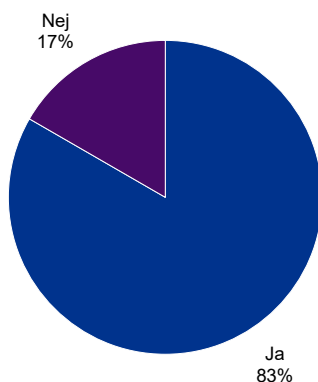
3.3.1.5 Anser du att styrelsen följer upp att nämnderna fastställt mål och uppdrag i sina verksamheter utifrån fullmäktiges beslut om uppdrag till nämnderna?

Följs upp i samband med delårsbokslutet och bokslut. Ks kan efterfråga hos nämnden där de ser att det är något som saknas.

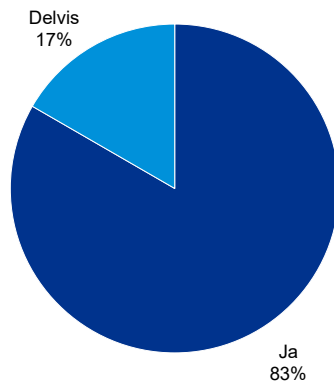
3.3.2 Ekonomistyrning och uppföljning

3.3.2.1 Anser du att styrelsen har en realistisk budget?

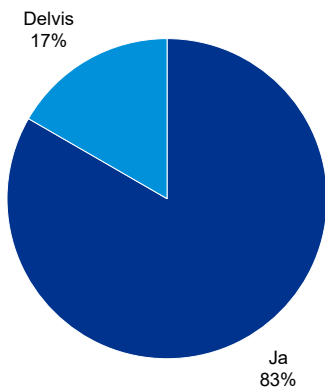

Den budget som lades 2022 var realistisk i förhållande till de uppgifter man hade då. Sen har det under 2022 varit saker i omvärlden som inflationen som påverkat de ekonomiska förutsättningarna.

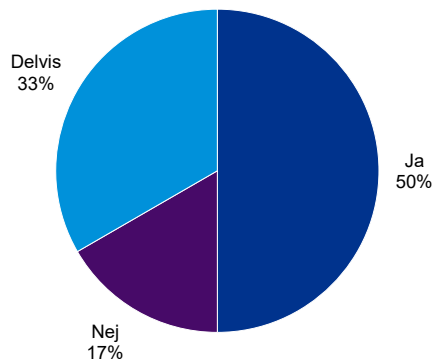
3.3.2.2 Anser du att styrelsen följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser tillräckligt under året?

3.3.2.3 Bedömer du att styrelsen fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?

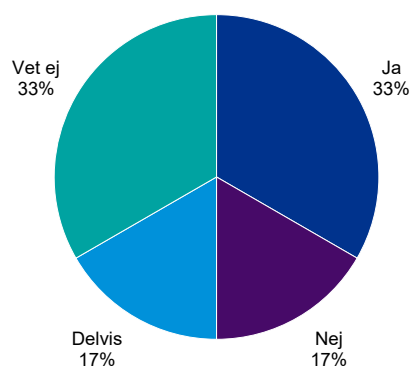

3.3.2.4 Vid avvikelser från budget, anser du att styrelsen får en analys av orsaker till avvikelser?

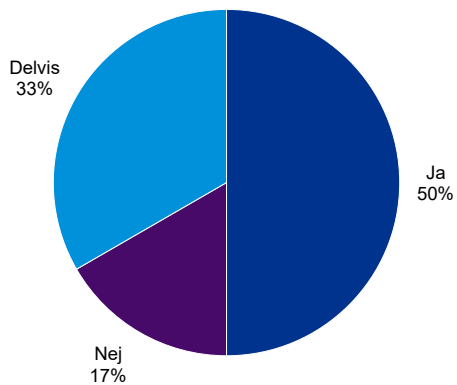
Vid prognostiserade underskott i en nämnd har Ks fått rapport på orsaker till avvikelserna.

3.3.2.5 Har styrelsen redovisat en konsekvensanalys till fullmäktige i de fall budget inte anses stå i relation till uppdraget?

Det har inte varit aktuellt men om Ks vill göra en åtgärd som de inte har budget till så lyfts det till fullmäktige.

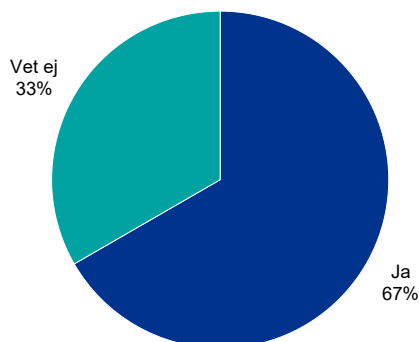
3.3.2.6 Anser du att hela styrelsen regelbundet får en tydlig uppföljning över nämndernas ekonomi i förhållande till budget

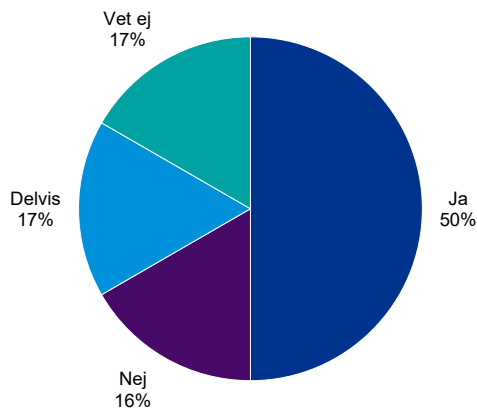
Det kan vara så att de behöver vara tydligare med hur nämnden rapporterar till Ks och hur Ks utövar sin uppsikt.

3.3.3 Intern kontroll

3.3.3.1 Har styrelsen för innevarande år fastställt en plan för uppföljning av den interna kontrollen?

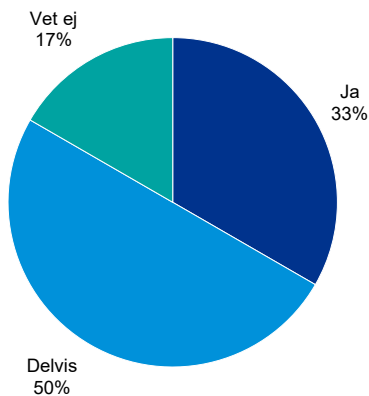

3.3.3.2 Anser du att internkontrollplanen är ett resultat av genomförd riskanalys?

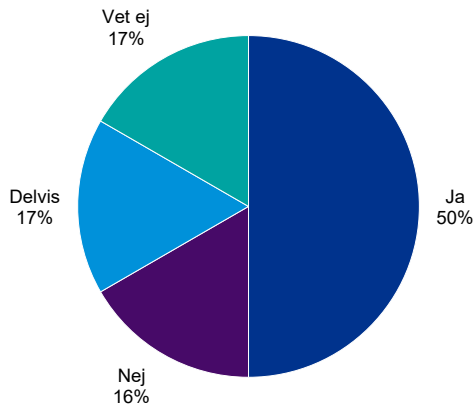

Internkontrollplanen utgår bland annat utifrån målen men det finns ingen dokumenterad riskanalys.

3.3.3.3 Upplever du att styrelsen varit delaktig i arbetet med riskanalys som underlag för intern kontroll.

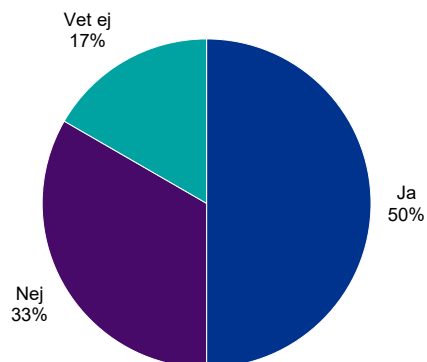

3.3.3.4 Anser du att styrelsen fått möjlighet att komplettera med egna förslag på uppföljande kontroller till planen utöver förvaltningens förslag i planen?

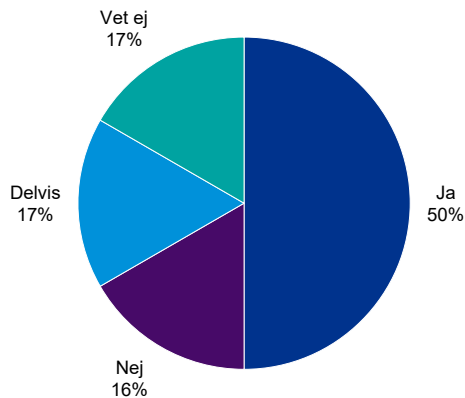

Ja möjligheten finns om Ks vill lägga till något.

3.3.3.5 Anser du att styrelsen får en rapport från genomförda kontroller med redovisning av resultat och åtgärd?

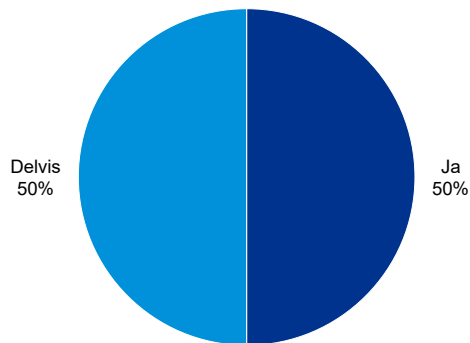
3.3.3.6 Anser du att hela styrelsen har möjlighet att följa upp att nämnderna följer kommunens reglemente avseende intern kontroll?

3.3.3.7 Vilka stora risker och/eller utmaningar ser du på kort respektive lång sikt som har väsentlig betydelse för styrelsens verksamhet?

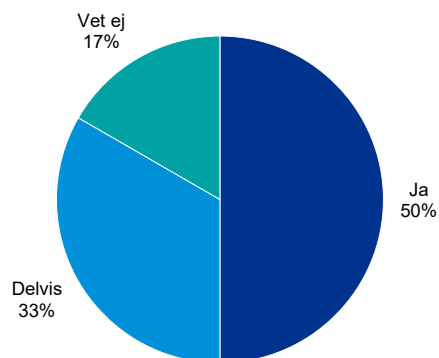
- Dåligt med information, generellt.
- Händelser i omvärlden som vi inte kan styra genererar kostnader.
- De tuffa utmaningar med stigande priser och elkrisen.
- Svagare ekonomi och svårighet att prioritera. Brister i kunskap om kommunens styrmodell.
- Samarbetet måste bli bättre.
- Inflationen påverkar löneutvecklingen, elpriser etc.

3.3.3.8 Anser du att du har fått information så att du har fått en tillräcklig förståelse och kunskap om kommunens styrmodell

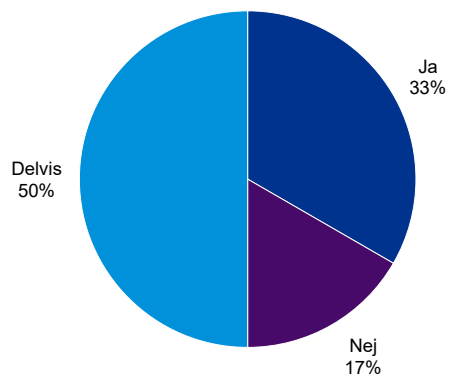

Det kommer en utbildning i början av nästa år.

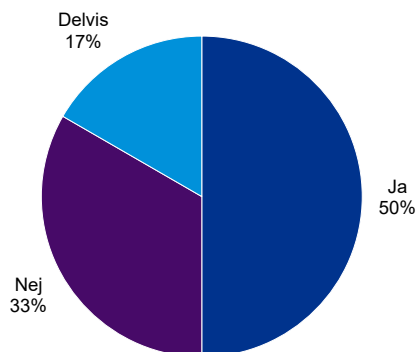
3.3.3.9 Har styrelsen ett arbetssätt som gör att man säkerställer att det finns en koppling mellan fullmäktiges uppdrag och de enskilda verksamheternas inriktning?

3.3.3.10 Har styrelsen ett arbetssätt så att man kan följa upp och utvärdera sin verksamhets måluppfyllelse samt kostnadseffektivitet och kvalitet?

3.3.3.11 Har styrelsen ett arbetssätt där hela nämnden kan känna sig delaktiga?

3.3.4 Dialogmöte

Mer utbildning till ledamöter och ersättare behövs. Det brister i kunskap om styrmodell och rollfördelning mellan politiken och förvaltning.

3.3.5 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Kommunstyrelsen redovisar i verksamhetsberättelsen ett positivt resultat om 0,9 mnkr. Centrala förvaltningen som består av kansli, ekonomi och personalavdelningen redovisar ett positivt resultat om 5 mnkr. Verksamheterna rörande fastigheter, gator och vägar påvisar ett negativt resultat beroende på högre kostnader för bland annat vinterväghållning samt ökade kostnader på grund av höga elkostnader.

Under 2022 hade kommunstyrelsen 15 styrelsemål där 10 redovisas som uppfyllda och fem som delvis uppfyllda.

Kommunstyrelsens redovisning av de 21 kontrollmoment som beslutats i internkontrollplanen för 2022 påvisar att kontroll genomförts på samtliga och att vid det fall som brister framkommit så finns åtgärdsplaner framtagna.

3.3.6 Bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen har en tillfredsställande ekonomisk kontroll. Vi anser att styrelsen redogörelse för måluppfyllelsen är tydlig och att det framgår vilka indikatorer som mäts för att avgöra måluppfyllelsen.

Vi menar att redovisningen av internkontrollen är tydligt där det framgår en bedömning om avvikelser funnits för varje kontrollområde samt förslag på åtgärder.

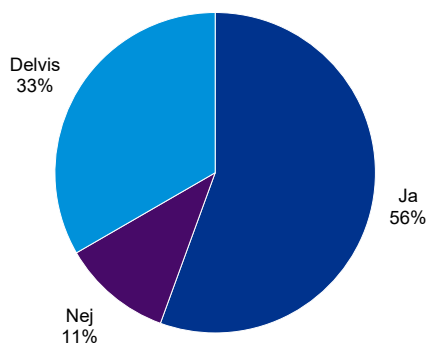
3.4 Socialnämnden

Enkäten har skickats till nämndens elva ordinarie ledamöter. Vi har fått in nio svar vilket innebär att svarsfrekvensen var 95 %.

Nedan redogörs för enkätsvaren och vad som framkommit vid mötet med nämndens presidium.

3.4.1 Verksamhetsstyrning och uppföljning

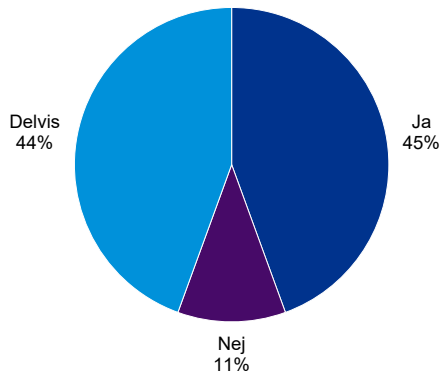
3.4.1.1 Anser du att nämndens mål har en tydlig koppling till fullmäktiges mål?

Vid mötet framförs att man tror att de varierande svaren beror på att styrmodellen inte riktigt är implementerad. Det finns också ledamöter som är mer eller mindre insatta.

Nämnden har haft två utbildningsdagar varje år.

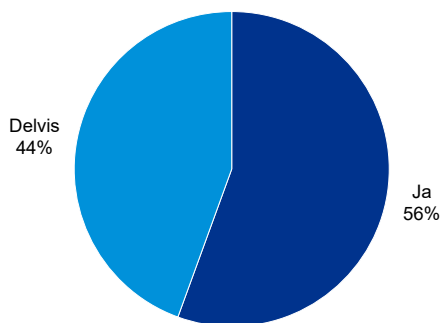
3.4.1.2 Anser du att nämnden har formulerat målen så att de är mätbara?

Alla budgetposter går inte att kontrollera till exempel placering av barn.

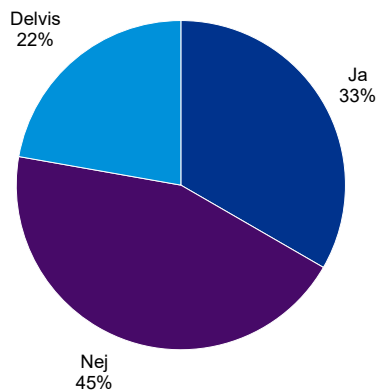
Det finns mätbara mål.

3.4.1.3 Följer nämnden upp hur måluppfyllelse utvecklas under året?

De uppfattar att de har kontroll på verksamheten. Målen följs upp vid delåret och helåret. Nämnden har jobbat med mål innan den nya styrmodellen infördes men då har det inte hängit ihop med fullmäktiges mål.

3.4.1.4 Upplever du att nämnden beslutar om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen?

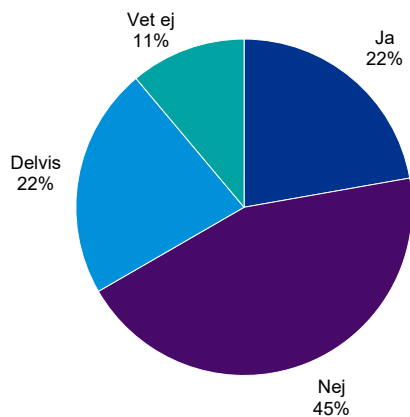

Vidtar åtgärder om de får signaler om att det inte uppfylls.

Kvalitet rapporteras till nämnden kontinuerligt till exempel avvikelser, klagomål etc.

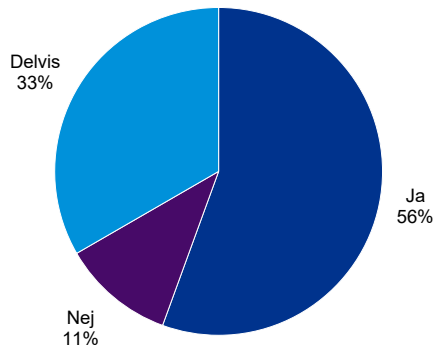
3.4.2 Ekonomistyrning och uppföljning

3.4.2.1 Anser du att nämnden har en realistisk budget?

Vid mötet framförs att de inte fått en budget som står i relation till uppdraget.

3.4.2.2 Anser du att nämnden följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser tillräckligt under året?

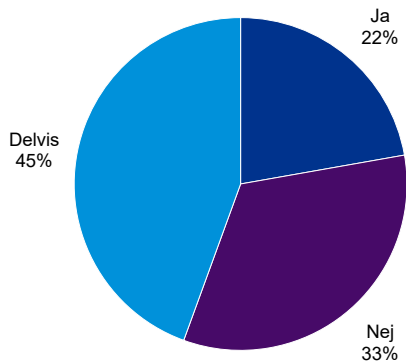
Kommunen har under 2022 fått ta hem väldigt många svårt sjuka från regionen då regionen haft en stor vårdskuld efter pandemin.

Det har också skrivits ett avtal att nattpersonal ska ha lägre sysselsättningsgrad vilket kostar mycket för kommunen.

Förvaltningen har varit på kommunstyrelsen och informerat om ekonomin.

Enhetscheferna har varit på nämnden och rapporterat om sin ekonomi.

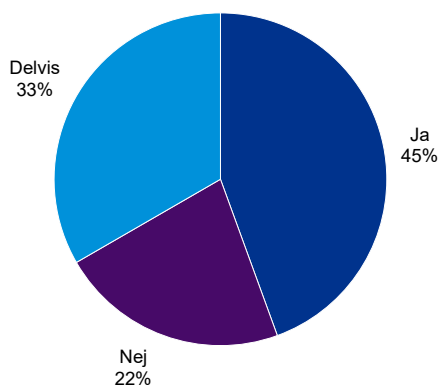
3.4.2.3 Bedömer du att nämnden fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?

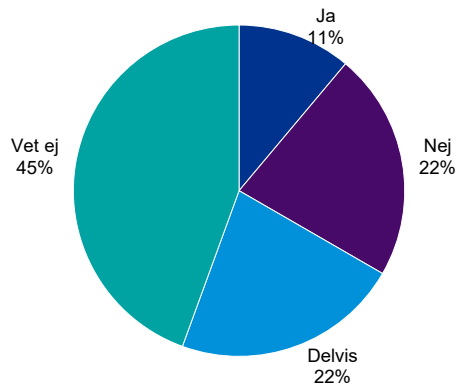
Nämnden prognostiserar stora underskott med 11 Mnkr.

Nämnden äskade om en utökad budget i april när de såg riskerna för att det skulle uppstå ett budgetunderskott.

3.4.2.4 Vid avvikelser från budget, anser du att nämnden får en analys av orsaker till avvikelser?

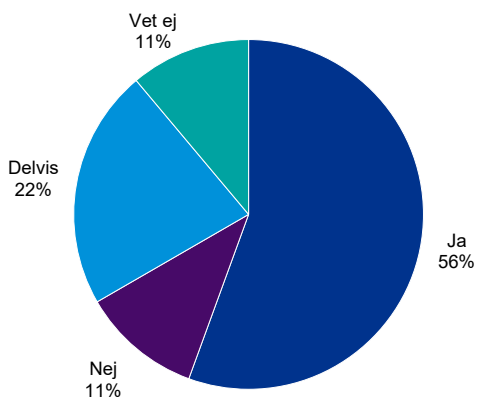

3.4.2.5 Har nämnden redovisat en konsekvensanalys till fullmäktige i de fall budget inte anses stå i relation till uppdraget?

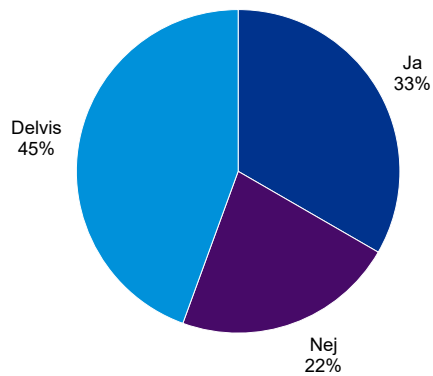

3.4.3 Intern kontroll

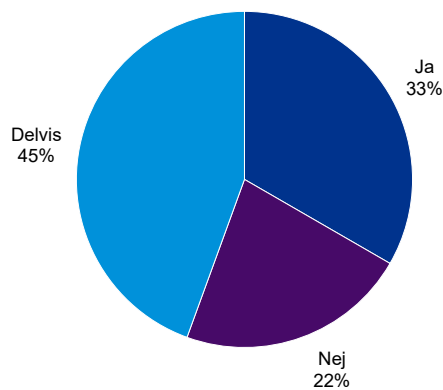
3.4.3.1 Har nämnden för innevarande år fastställt en plan för uppföljning av den interna kontrollen?

3.4.3.2 Anser du att internkontrollplanen är ett resultat av genomförd riskanalys?

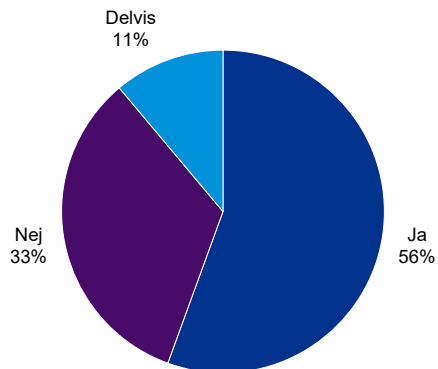

3.4.3.3 Upplever du att nämnden varit delaktig i arbetet med riskanalys som underlag för intern kontroll.

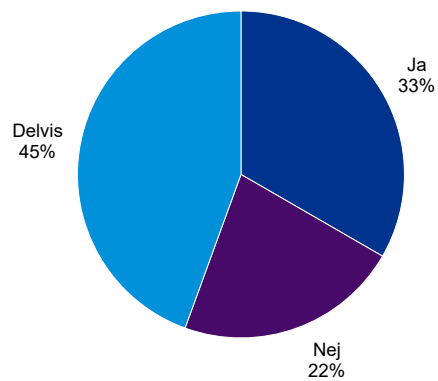

De utgick från den gamla riskanalysen och internkontrollen. Hela nämnden har suttit i tvärgrupper och diskuterat riskerna.

3.4.3.4 Anser du att nämnden fått möjlighet att komplettera med egna förslag på uppföljande kontroller till planen utöver förvaltningens förslag i planen?

3.4.3.5 Anser du att nämnden får en rapport från genomförda kontroller med redovisning av resultat och åtgärd?

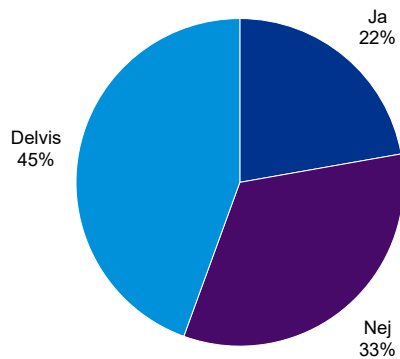

3.4.3.6 Vilka stora risker och/eller utmaningar ser du på kort respektive lång sikt som har väsentlig betydelse för nämndens verksamhet?

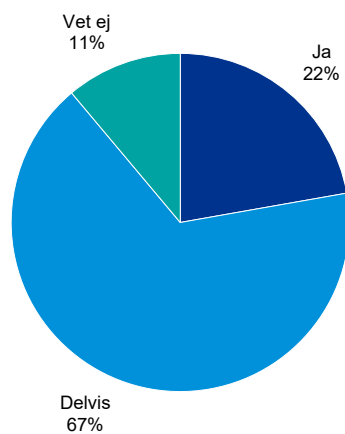
- Utomkommunala placeringar, inflation, elpriser, skenande livsmedelspriser; ev. lågkonjunktur med risk för ökande försörjningsstöd.
- Inget budgetarbete görs alls. Kommunfullmäktige fördela budgetram till nämnden/styrelse men inget mer händer i nämnden trots ett beslutat årshjul där nämnderna ska arbeta med budgeten.
- Risk: att tilldelad budgetram inte täcker behoven i verksamheterna. Utmaning; att få i gång en bra förebyggande verksamhet till stöd för barn, ungdomar familjer som kan hålla nere placeringskostnader
- Vårdbehovet är mycket svårt att prognostisera. Till exempel befarar vi ett ökat stort behov av demensvård.
- Kvalitet på omsorgen. Risk att nämnden inte uppfyller lagens krav
- För liten budget i äldreomsorgen. Uteblivna och försenade bidrag från Försäkringskassan och migrationsverket. Vilket påverkar budgeten.
- Brist på korttidsplatser + demensplatser. Fler placeringar pga. missbruk. Droger kryper ner åldrarna. Gör att budget inte hålls
- Invandring /kvotflyktingar

Vid mötet framförs att de startat ett ungdomsprojekt för att göra tidiga insatser tillsammans med skolan. De är en utökad kostnad nu men ska ge effekter på sikt. Det planeras också för en familjecentral som också ska ge effekt.

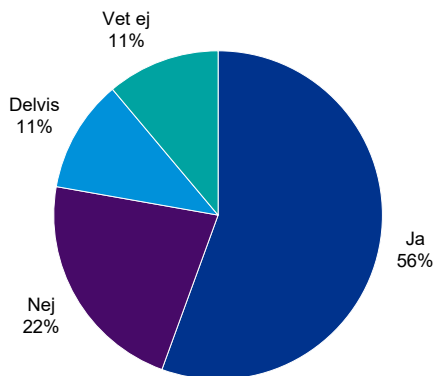
3.4.3.7 Anser du att du har fått information så att du har fått en tillräcklig förståelse och kunskap om kommunens styrmodell?

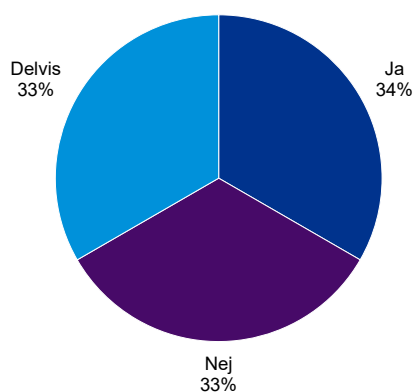
3.4.3.8 Har nämnden ett arbetssätt som gör att man säkerställer att det finns en koppling mellan fullmäktiges uppdrag och de enskilda verksamheternas inriktning??

3.4.3.9 Har nämnden ett arbetssätt så att man kan följa upp och utvärdera sin verksamhets måluppfyllelse samt kostnadseffektivitet och kvalitet?

3.4.3.10 Har nämnden ett arbetssätt där hela nämnden kan känna sig delaktiga?

3.4.4 Dialogmöte

Vid mötet framförs att det var positivt med dialogen med revisorerna och att enkäten uppmärksammat behovet av att utbilda ledamöterna i nämnden.

3.4.5 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Socialnämnden redovisar ett underskott för 2022 på -7,5 mnkr. Underskottet förklaras dels genom att kostnader för färdtjänst ökat, korttidsavdelningen Lilla Kläbo inte varit budgeterat, dels att det under 2022 fortsatt var konsekvenser av Corona-pandemin vilket påverkade behovet av vikarier.

Nämnden har under 2022 haft sju mål och av dessa redovisas ett som uppfyllt, fem som delvis uppfyllda och ett som ej uppfyllt. Det mål som redovisas som ej uppfyllt är mål om god ekonomisk hushållning.

Nämnden har i sin antagna internkontrollplan 15 kontrollmoment. Samtliga kontrollmoment har granskats av verksamheten och av de 15 så redovisas fyra med större avvikelser. För samtliga kontrollmoment redovisas kommentarer och förklaring till varför större avvikelse har upptäckts.

3.4.6 Bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att socialnämnden har en tillfredsställande ekonomisk kontroll även fast verksamheten genererar ett underskott. Av granskningen framkommer det att nämnden i verksamhetsberättelsen redovisar förslag på åtgärder för att komma till en budget i balans. Vi menar att redovisningen av internkontrollen är tydligt där det framgår en bedömning om avvikelser funnits för varje kontrollområde samt förslag på åtgärder. Vi ser som positivt att socialnämnden gör en samlad utvärdering av internkontrollen.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att styrelse och nämnder har en tillfredställande ekonomisk kontroll. Av granskningen ser vi att delar av kommunens verksamheter genererar ett underskott vilket tyder på att det finns behov av att analysera orsakerna till underskotten och vidta erforderliga åtgärder.

Vi ser positivt på att redogörelsen för styrelse och nämnders måluppfyllelse är sammanhängande och liktydig. Det är dock en brist att Bygg- och miljönämnden har mål som de bedömer inte är relevanta för nämndens verksamhet. Vi menar att det tyder på att det är en brist i målstyrningsprocessen vilken kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att bedriva.

Vi ser positivt på att den interna kontrollen redovisas med kommentarer för eventuella avvikelser. Vi anser dock att det för varje kontrollmoment där det konstaterats avvikelser ska tydligt redogöras för vilka åtgärder som kommer att vidtas samt tidsplan för när det beräknas vara åtgärdat.

Datum som ovan

KPMG AB

Karin Helin Lindkvist
Certifierad kommunal revisor

Per Marcusson
Kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.